

• IZ DNEVNIH REDOV SKUPŠČIN OBČINE, MESTA IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Sklic novemberske seje občinske skupščine

Predsedniki zborov občinske skupščine so za 22. november 1984 sklicali ločene seje zborov. Na njih bodo delegati spregovorili zlasti o:

- oceni samoupravnega sporazumevanja med KS in OZD v letu 1984,
- poročilu o usmerjenem izobraževanju v Ljubljani in o izobraževanju odraslih,
- poročilu o uresničevanju družbenoekonomskih odnosov in organiziranosti zdravstva v Ljubljani,
- analizi uresničevanja svobodne menjave dela družbenih dejavnosti v SR Sloveniji,
- informaciji o uresničevanju politike odlikovanj,
- osnutku odloka o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1985.

Posamezne zadeve bodo objavljene v Delegatski tribuni št. 10-84, Gradivu SML in Poročevalcu SRS št. 30.

Iz sekretariata skupščine

• POVZETEK IZ GRADIVA ZA SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE

Uresničevanje politike odlikovanj

Politika odlikovanj in drugih priznanj je pomembna sestavina kadrovske politike in posebna oblika nematerialnega nagradenja delovnih ljudi, občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih skupnosti.

To kadrovska dolžnost pri občinski skupščini opravlja sedemčlanska komisija, ki se pri svojem delu ravnja po zakonu o odlikovanjih v SFRJ in drugih normativih s tega področja. Od septembra 1983 — septembra 1984 je pri uresničevanju politike odlikovanj v občini komisija upoštevala ugotovitve in sklepe, ki jih je skupščina sprejela 21. novembra lani, ko je obravnavala poročilo o delu komisije v letu 1982. Komisija

se je pri sodelovanju s komisijami v ozidih, KS in drugih skupnostih zavzemala za to, da so bili za odlikovanja predlagani predvsem delavci iz neposredne proizvodnje in drugi posamezniki, ki s svojim strokovnim, inovatorskim in raziskovalnim delom ali družbenopolitično aktivnostjo izstopajo v okoljih, kjer delajo in živijo.

Pri obravnavanju pobud za odlikovanja so se vedno prisotne nekatere težave iz preteklega obdobja. Predvsem je tu še vedno nezadostno število predlogov za odlikovanja mlajših delavcev, strokovnjakov in inovatorjev. Do 27. leta starosti npr. ni bilo v tem obdobju nobenega predloga, do 40. leta starosti le trije, od 41. do 50. leta 15, od 51. do 60.

leta 20, nad 61 let starosti pa 8. Še vedno tudi ni predlogov za odlikovanja kmetov kooperantov, obrtnikov in delavcev iz storitvenih dejavnosti. Po drugi strani pa se pojavlja kampanjsko predlaganje. Še vedno je tu čutili premalo načrtnega dela družbenopolitičnih organizacij, še zlasti koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri predsedstvu občinske konference SZDL.

V obravnavanem obdobju je bilo podeljenih 56 odlikovanj (40 redov in 16 medalj) od teh 17 ženskam. Lani so bile oblikovane tudi Kolinška, Zito in Indos, od društev pa ŠD Slovan.

S. G.

• OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST

V ospredju knjižnica in kulturni dom

12. skupna seja obeh zborov skupščine občinske kulturne skupnosti Ljubljana Moste-Polje je bila ena pomembnejših sej v letošnjem letu, kajti delegati so sprejemali analizo uresničevanja srednjeročnega plana občinske kulturne skupnosti Ljubljana Moste-Polje in ljubljanske kulturne skupnosti za srednjeročno obdobje 1981-85, analizo razvojnih možnosti na področju kulture v Ljubljani za obdobje 1986-90 in za razvoj kulture v občini in mestu v naslednjem obdobju bistvene elemente za usklajevanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske kulturne skupnosti in ljubljanske kulturne skupnosti. Poleg amaterske kulture v občini bo težišče razvoja v naslednjih letih na knji-

žici Jožeta Mazovca s svojimi enotami v Mostah, Novih Fužinah in Polju; za slednjo pa bo potrebno poiskati prostorsko rešitev. KD Španski borci pa bo potrebno prostorsko in tehnično opremiti, da se bo lahko še močneje vključeval v programe ljubljanske kulturne skupnosti in celo delno kulturne skupnosti Slovenije.

Delegati so sprejeli tudi poročilo o polletni realizaciji valoriziranega finančnega načrta občinske kulturne skupnosti in ljubljanske kulturne skupnosti za letošnje leto ter novo prispevno stopnjo, ki bo zagotovila izvajanje sprejetih dopolnitev programa in finančnega načrta občinskih in ljubljanske kulturne skupnosti za leto 1984.

LADO KOŠIČEK

• KOMASACIJA ZEMLJIŠČ VODI K VEČJI PROIZVODNJI

Ne bi smeli ostati osamljen primer

Kmetijska zemljiška skupnost naše občine je dala ponudbo za melioracijo njivskih in travniških površin ob potokih Dobrunjščica in Breska. Z regulacijo potoka Breska in z delno regulacijo potokov Reke in Dobrunjščice je urejen lažji in hitrejši odtok vode. Z odprtimi jarki in drobnimi drenaji, ki je položena na njivskih in travniških površinah po vsem melioracijskem območju pri vaseh Podmolnik, Sadija vas in Podlipoglav, pa smo skušali zajeti odvisno vodo, ki je zastajala na površinah.

S temi ukrepi smo skušali v zadnjih letih urediti zemljišča tako, da bo moč na njih s sodobnimi pripomočki lažje in čimveč pridelovati. Tako je bilo urejenih 175 ha njivskih površin, KZ Ljubljana TZO Dobrunje pa bo na njih organizirala intenzivnejšo pridelavo.

Zemljišča na tem območju so tudi zelo razdrobljena. Z lastniki zemljišč smo se skušali dogovoriti, da bi zaradi lažjega obdelovanja zemljišča združili in zaokrožili. Na pobudo lastnikov smo na travnikih v Podlipoglavu, »v Reki in na Zavodih«, pričeli priprave za zložbo zemljišč tj. komasacijo.

Površine, kjer smo s komasacijo pričeli, merijo 19 ha in obsegajo del katastrske občine Sostro. Na teh 19 ha je 46 lastnikov, ki je imelo v posesti 86 parcel.

Zakon o kmetijskih zemljiščih omogoča, da se na območju katastrske občine (enega dela, ene

ali več katastrskih občin) lahko zloži kmetijska zemljišča in ponovno razdelijo med prejšnje lastnike oziroma uporabnike tako, da dobi vsak lastnik čim bolj zaokrožena zemljišča.

Na podlagi več sestankov v Podlipoglavu je sedaj pripravljen predlog načrta o novi razdelitvi zemljišč lastnikov oziroma komasacijskih udeležencev v k.o. Sostro. Izdelan je na osnovi ocenjene zemljišče. Vsa zemljišča, ki so združena v komasacijski sklad, so ocenjena po kvaliteti in vrednosti. Ponovna razdelitev zemljišč je bila možna le na osnovi ocenjene kvalitete in vrednosti zemljišč. Na podlagi tega je pripravljen predlog načrta za ponovno razdelitev.

Vsak komasacijski udeleženec dobi nazaj enako površino enakovrednega ali večjo površino slabšega zemljišča. Načrt je uredil zemljišča lastnikom tako, da se je število parcel zmanjšalo s 86 na 53.

Načrt nove razdelitve je bil razgrnjen v spominski hiši v Podlipoglavu do vključno 15. novembra 1984. Lastnikom zemljišč — komasacijskim udeležencem je bila dana možnost pripomb nanj.

• IZ POBRATENE BILEČE

Petdeseta številka Bilečkih novosti

2. oktobra so v pobrateni občini Bileča izdali 50. številko Bilečkih novosti, posvečeno jubilejnemu letu osvoboditve mesta Bileča. »Petdeseta številka pa je tudi priložnost, da se spomnimo na prvo srečanje z občani in na razvoj našega časopisa, ki je prvič izšel pred nekaj več kot 21 leti, natančneje 15. junija 1963,« so tej številki na pot zapisali v uredništvu.

Po treh letih izhajanja so Bilečke novosti prenehali tiskati; v domovih občanov Bileče so se pojavile spet 2. oktobra 1976 in od tedaj dalje izhajajo redno dvomesečno.

Vsebinska zasnovana časopisa se dosledno izvaja od 1. številke dalje. Prek Bilečkih novosti so delovni ljudje in občani vsestransko in objektivno informirani o vseh pomembnih družbenopolitičnih in gospodarskih dogajanjih, o kulturnem razvoju, razvoju delegatskega sistema, samoupravljanja, o rezultatih gospodarske stabilizacije itd. Za poglobljanje in razvijanje bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti so Bilečke novosti v preteklih letih vzpostavile izredno uspešno sodelovanje z našo skupnostjo, glasilom pobratene občine Moste-Polje, pa tudi z vrsto drugih uredništev.

Bilečke novosti tiskajo v nakladi 3.800 — 4.500 izvodov in jih brezplačno prejemajo vsi zaposleni v občini, vse delovne organizacije, šole, krajevne skupnosti... Glasilo prejema okoli 750 naročnikov, največ Bilečanov, ki v svojem mestu ne živijo; zato so Bilečke novosti za mnoge bralce najdražje in najdaljše pismo iz rodnega kraja, kot uredništvu pišejo številni bralci iz Sečnja, Beograda, Gajdobre, Karlovca, Reke, Čačka, Mostarja, Ljubljane, Uroševca, Bitole...

Bilečke novosti so ob številnih priznanjih bralcev prejele tudi več družbenih priznanj, med njimi leta 1983 občinsko nagrado Bileče, leta 1984 pa priznanje bratske občine Moste-Polje.

J. K.

Planiranje v občini kasni

Veliko število planskih dokumentov, ki jih morajo organizacije združenega dela iz gospodarstva pripraviti v letih 1984 in 1985, ne sme biti razlogov za kasnitev v postopku planiranja

V letih 1984 in 1985, zlasti se ob prehodu med obema letoma, so se v organizacijah združenega dela strnile priprave za izdelavo planskih dokumentov vseh treh vrst planiranja: dolgoročnega, srednjeročnega in letnega.

Za letni plan zakon predvideva en sam dokument, ki mora biti pripravljen do konca tekočega leta. Tako o pripravi planov za leto 1985 v organizacijah združenega dela zaenkrat nimamo številčnih podatkov, iz dosedanjih izkušenj pa lahko rečemo, da bo sprejem letnih planov delom premaknjen v letu 1985. Organizacije namreč čakajo na podatke iz zaključnih računov za leto 1984, ki jih potrebujejo pri pripravi plana za leto 1985.

Potek in vsebina srednjeročnega planiranja sta določeni z zakonom o planiranju SRS, ki

določa nosilce in roke za pripravo posameznih planskih dokumentov. TOZD, DO, SOZD in poslovne skupnosti so bile dolžne v letu 1984 pripraviti naslednje akte:

- do marca sklep o pripravi srednjeročnega plana,
- do aprila delovni program o pripravi srednjeročnih planskih dokumentov,
- do julija analizo uresničevanja srednjeročnega plana 1981—1985 ter analizo razvojnih možnosti za obdobje 1986—1990.

Poleg tega bi temeljne organizacije združenega dela morale imeti v oktobru 1984 pripravljene tudi smernice in elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Dejansko stanje pri pripravi srednjeročnih planov na dan 1. novembra 1984 pa je naslednje: 54 % nosilcev planiranja je sprejelo sklepe o pripravi planov, 34 % nosilcev programe dela, 19 % analize uresničevanja dosedanjega srednjeročnega obdobja; 15 % nosilcev analize razvojnih možnosti in le 4 % nosilcev je pripravilo smernice in elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Dolgoročno planiranje je pravica, ni pa tudi dolžnost vseh organizacij združenega dela. Skupščina mesta Ljubljane je s sklepom z dne 2. julija 1984 vezala organizacije na področju mesta, ki so dolžne pripraviti dolgoročne plane. Čeprav bi te organizacije morale imeti izdelane že osnutke planov, jih ima približno 50 % le analize razvojnih možnosti za obdobje do leta 1995 oz. 2000.

Iz navedenega sledi, da priprava planskih dokumentov v gospodarstvu občine kasni. Kljub temu, da je to le številni prikaz, ki o vsebini planov ne govori, in da za kasnitev obstajajo tudi objektivni razlogi, kot npr. slabše poznavanje bodočih možnosti gospodarjenja, reševanje problemov tekočega poslovanja, veliko število dokumentov idr., je potrebno v vseh organizacijah pospešiti aktivnost pri pripravi planov. V tej smeri je izzvenel tudi sklep občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje z dne 24. oktobra 1984, ki je pozvala organizacije združenega dela, v katerih planiranje kasni, k zavzetim pripravam za izdelavo planskih aktov.

JANKO KRAMŽAR

PISMA BRALCEV

Čistilna naprava v Zalogu

Že tretje leto sem delegat KS Zalog za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje. Takoj ko smo izvoljeni delegati sprejeli to družbenopolitično obveznost, smo bili opozorjeni na naloge, ki se niso bile rešene v prejšnjem mandatnem obdobju in na nove naloge, ki nas čakajo. Delegati naše delegacije smo se zagrizli v probleme in vsak je po svojih močeh težil, da bi bile zadane naloge realizirane. In kar precej stvari smo v Zalogu s skupnimi močmi rešili in nekaj jih še rešujemo; nekaj pa, kaže, da jih ne bomo. Vzrokov je kar precej. Glavni pa so financiranje, nerazumevanje in birokracija.

Na »okrogli mizi«, ki so jo na zahtevo krajanov sklicale družbenopolitične organizacije Zalogu julija lani, je bilo ugotovljeno, da je Zalog že tako zasmljen od industrije in prometa, da so ga nekateri že kar poimenovali »gnojnična jama Ljubljane«. Prisotni so bili tudi predstavniki industrije — usmajevalcev Zalogu. Pretežno so priznavali svoj delež pri onesnaževanju in usmajevanju Zalogu, bilo pa je tudi nekaj takih, ki so se močno »čudili« in v isti sapi zagovarjali, da je njihova proizvodnja »nadsveto čista«. Na tem pogovoru je bil prisoten tudi republiški strokovnjak za varstvo zraka, ki je prisotnim povedal, da je bila izdelana študija o Zalogu in ena od ugotovitev, je, da so nad Zalogom taki zračni tokovi in vetrovi, da vsa ta industrija, ki je že sedaj v Zalogu in ki se še pripravlja, ni primerna za Zalog. Seveda pa to še posebno velja za bodočo čistilno napravo.

In kaj me je izvalilo, da zopet pišem o tem?

Na 30. seji zbora KS občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje sem v razpravi o osnutku smernic za pripravo družbenega plana ponovno odprl problem čistilne naprave v Zalogu. Ta primer ne more »kar tako« mimo krajanov Zalogu, kjer živi že več kot 5000 ljudi in je tudi v bližini več naselij, ki bi bila s čistilno napravo prav tako prizadeta. Moj pomislek je bil opt na to, da je bil črtan iz programa študije tehnične kulture v Zalogu, ker je bil planiran na kmetijskih zemljiščih I. in II. kvalitete; in na isti zemlji ok. 500 m od Zalogu je predvidena tudi čistilna naprava. Predlagal sem pomik za 2 do 3 km proti sotočju Ljubljane in Save. Ta pomik pa sem predlagal na zahtevo krajanov, saj so zelo malo in slabo seznanjeni s problematiko čistilne naprave. O njej ve nekaj več le ožji krog ljudi na osnovi pogovorov na sestankih in z ustnimi zagotovili ob razpravljanju o čistosti čistilne naprave.

Krajanji so me opozorili na članek v Telesku z dne 9. 9. 1984, v katerem novinar M. Dimitrič piše o problemih novomeške čistilne naprave. Članek me je pretresel in prestrašil do te mere, da sem v soboto 15. 9. 1984 sam odšel v Novo mesto. Ne da le sam, s svojim nosom ocenim stopnjo smrada, pač pa tudi da se pogovorim s krajinami samimi o čistilni napravi. In kaj sem ugotovil?

Vse, kar je napisal novinar v Telesku, je res! Pa ne samo to, saj ves smrad ne gre na papir. V pogovoru s krajinami sem ugotovil isto »igrice izsiljevanja«, kot se to dogaja pri nas v Zalogu.

»Pristojni« (Kdo so to, nisem mogel ugotoviti, največkrat pa sem slišal odgovor: oni od tam, oni od zgoraj!) so jim zagotavljali, da je čistilna naprava »čista«, zagotovo nesmradeča naprava, v inozemstvu preizkušena, da prav taki (tehno)loško, samo večji, že obratujeta v Münchnu in Londonu, pa da tam krajinji še ne vedo, da jo imajo itd. Stvar pa je ravno obratna. Bližnja in daljna okolica (odvisno od vetra) smrdi do ogabnosti. Ob »dobrih« vetrovih in »dobrem« vremenu ljudje bruhajo, bežijo v oddaljene kraje. A kaj, ko se morajo vedno znova vrnati domov. Smrad se je zajedel v njihova stanovanja, hiše, obleke in kožo, tako da ne pomaga nikakršno prežračevanje stanovanja in obleke niti osebna higiena. Tudi voda je pred čistilno napravo čistejša kot po njej, kar je dokazano tudi z analizo vzorcev. Smrad sam pa ni lociran le okrog same čistilne naprave. Ogromne količine odpadkov in usedlin prevažajo na drugo mesto in tam je smrad še hušji in strupenost še večja. Celo leto so krajinji negodovali, posredovali prek svojih delegatov in na kraju, ko jim je že »prekipelo«, so sami poklicali inšpekcijo. In tudi ta se je ZGROZILA ob stanju, kakršnega je ugotovila. In šele na to se je prebudil tudi občinski aparat in izvršni svet občinske skupščine Novo mesto je modro ugotovil, da je stanje res nevarno, neresljivo, a da bodo skušali smrad zmanjšati.

In kam drimo mi? Popolnoma razumem strah krajanov pred čistilno napravo. Saj nemalokrat verjamemo (moramo) strokovnjakom, ki (tudi) politično izsilijo nek ukrep ali objekt (primer: KO-TO), nato pa se, ko nastane težava, umaknejo. Ne vemo več za »imena«, financ ni in še kup izgovorov.

In tudi zato ne morem biti zadovoljen z »brezimišnim« odgovorom na moje vprašanje, objavljenim v 9. številki Delegatske tribune:

»Lokacija čistilne naprave je določena že dvajset let in utrjena z GUP-om. Glede na to lokacijo je grajen celoten primarni kanalski sistem Ljubljane, kar pomeni, da znašajo specifični stroški v tako usmeritev kanalskega sistema, ki so bili realizirani doslej, že blizu 1 milijarde.

Zemljišče, na katerem bo zgrajena I. etapa čistilne naprave, je odkupljeno, opravljeno pa so tudi vse potrebne raziskave, kot na primer hidrološke, klimatološke, geomehanske, prometne in druge, kar tudi predstavlja ne samo veliko materialno vrednost, ampak predvsem dolgotrajno strokovno delo.

Vsaka prestavitve predvidene lokacije bi pomenila izgubo bistvene deleža dosedanjih vlaganj in veliko večje investicijske stroške.

Iz navedenega izhaja, da premaknitev čistilne naprave ni možna, zato je v predlogu ostala lokacija nespremenjena. Predlog so potrdili vsi zbori občinske skupščine na svoji seji 27. 6. 1984 in je bil objavljen v Ur. listu SRS št. 26-84.

S tem odgovorom nisem zadovoljen niti sam niti niso zadovoljni krajinji. Še več! Ta lokacija je SPREJETA in za njo SMO glasovali tudi MI delegati. Groza, kako te nemot delegatskega sistema s svojim glasovalnim aparatom udari in kar nenkrat postane nehoti KRIVEC. In ne morem! Že tri leta se jaz sam in vsa naša delegacija ubada s to čistilno napravo, imamo jo polna usta na vseh sestankih v KS, občini in mestu, na koncu pa ti v občini gradiva s prenatrpanim dnevnim redom v zapletenih tekstih, volonterju neki »aparatu« da v glasovanje neki »sklepe«, za katerega glasuješ v dobri veri, da kot dober delegat glasuješ za dobro stvar v dobro razvitem samoupravnem delegatskem sistemu!

In kaj še kot laik razberem iz odgovora: Da smo krajinji Zalogu dokončno ocenjeni na milijardo din! Pa naj poginemo — tako je smotno, denarja in rešitve druge ni. To smo sami izglasovali.

Res da sem laik, a nič me ne bo preprečilo, da se nizevno ne da podaljšati kanal, strugo ipd. Kot krajan Zalogu vem tudi, da ves opisani »primarni« sistem (milijarda) še ni v Zalogu. Dokaz: EMONA svoje odpadke v »živo« spušča v Ljubljano, nikjer v Zalogu ni nikakršnega »kanalskega sistema«. Tudi v KO-TO, česar sam ne ugovorim, prečrpava v staro kanalizacijo in vse to zopet v »živo« oteka v Ljubljano. Kadar pa stara kanalizacija ne more več požirati, vsa ta umazanja, gnoloba in smrad izbruhne iz jaska na dvorišču Saturnusa.

In raziskave, ki so odpravljene? Klimatološke, ki jih zasledim v odgovoru, so ODKLONILE! Geomehanske so ENAKE na oddaljenejši lokaciji. Prometne pa so NESPREMENLJIVE zaradi transporta vseh fekalij ponovno nazaj skozi Zalog nekam na Ljubljansko barje. Tu bi morala celo vsa naša občina (mogoče tudi Vič-Rudnik) kaj reči, ne pa da pomaga kakemu izglasovanju; in izvršni svet to tudi podpira. Res da mogoče ves smrad in strup ne bosta segla do Proletarske ulice, a tu v Zalogu nas je SAMO 5000 krajanov, ki se temu upiramo in se s tako rešitvijo ne strinjamo tudi v imenu bodočih rodov in generacij, ki bodo morali živeti tu, kjer smo sedaj mi. Ali pa nam utemeljeno in strokovno dokažite, da nimamo prav. Hočemo jamstvo za to, kar nam zagotavlja že ustava in od tega vsaj jaz ne bom odstopil, dokler sem še delegat. Ko mi pa poteče mandat, ne bom od tega odstopil kot krajan.

ALBIN MAROLT,
delegat KD Zalog